

Bruxelles, 21.11.2018
COM(2018) 755 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Raport anual de monitorizare privind punerea în aplicare a Programului de sprijin
pentru reforme structurale în 2017**

{SWD(2018) 465 final}

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Raport anual de monitorizare privind punerea în aplicare a Programului de sprijin pentru reforme structurale în 2017

INTRODUCERE

Începând din 2017, Comisia Europeană a gestionat un program special, cu un buget inițial de 142,8 milioane EUR¹ [majorat la 222,8 milioane EUR, odată cu modificarea Regulamentului (UE) 2017/825²], menit să sprijine statele membre în ceea ce privește elaborarea și punerea în aplicare a reformelor instituționale, administrative și de stimulare a creșterii - **Programul de sprijin pentru reforme structurale (PSRS)**.

Prin însăși natura lor, reformele structurale sunt **processe complexe**, a căror concepere și punere în aplicare necesită o gamă completă de cunoștințe și de competențe cu un grad ridicat de specializare. În unele state membre, capacitatea de a iniția și de a pune în aplicare reforme structurale este rareori adecvată pentru a aborda provocările administrative, economice și sociale pe care le implică astfel de reforme.

Prin urmare, obiectivul Programului de sprijin pentru reforme structurale este de a ajuta statele membre **să abordeze aceste provocări și să își consolideze capacitatea** de a pregăti și de a pune în aplicare reforme instituționale, administrative și de stimulare a creșterii economice, contribuind astfel la consolidarea instituțiilor, a proceselor de guvernare și a administrațiilor publice, precum și la îmbunătățirea performanțelor și a rezilienței sectoarelor economice și sociale. Obiectivul este de a consolida coeziunea, competitivitatea, productivitatea, creșterea economică durabilă, crearea de locuri de muncă și investițiile.

PUNEREA ÎN APLICARE A PROGRAMULUI ÎN ANUL 2017

Activitățile din cadrul PSRS **au fost puse în aplicare începând cu anul 2017**. Încă din prima rundă a programului, **cererea din partea statelor membre a depășit cu mult bugetul disponibil**. 16 state membre au prezentat 271 de cereri de sprijin, valoarea estimată a acestuia fiind de aproximativ 4 ori mai mare decât bugetul PSRS anual disponibil pentru 2017 - de 22,5 milioane EUR.

Pentru a selecta cererile de finanțare în cadrul PSRS în 2017 ale statelor membre, Comisia **a evaluat cererile în raport cu principiile și criteriile** stabilite în

¹ Regulamentul (UE) 2017/825 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 de instituire a Programului de sprijin pentru reforme structurale pentru perioada 2017-2020 și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013 și (UE) nr. 1305/2013 (Regulamentul privind PSRS).

² Pe 6 decembrie 2017, Comisia a propus modificarea Regulamentului privind PSRS în vederea majorării bugetului programului cu 80 de milioane EUR și oferirii de sprijin suplimentar pentru aderarea la zona euro și pentru obiectivele la care contribuie programul. Regulamentul (UE) 2018/1671 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 de modificare a Regulamentului (UE) 2017/825 pentru a majora pachetul financiar aferent Programului de sprijin pentru reforme structurale și pentru a adapta obiectivul general al acestuia a intrat în vigoare la 13 noiembrie 2018.

Regulamentul privind PSRS. Ca urmare, au fost selectate pentru finanțare **159 de cereri din partea a 16 state membre**.

Distribuția cererilor selectate în funcție de principalele domenii de politică a fost după cum urmează:

- 29 % în domeniul pieței muncii, al educației, al sănătății și al politicii sociale;
- 28 % în domeniul creșterii economice și al mediului de afaceri;
- 18 % în domeniul administrării veniturilor și al gestionării finanțelor publice;
- 16 % pentru serviciile financiare și accesul la finanțare; precum și
- 9 % pentru guvernanta și administrația publică.

În conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, s-a acordat prioritate finanțării cererilor care au permis **furnizarea rapidă de sprijin și punerea rapidă în aplicare a reformelor pe teren**, precum și cererilor care vizează **obiective definite, cu rezultate preconizate importante pe teren**.

Aproape **90 % din cererile care au fost selectate pentru finanțare în 2017 se referă direct la prioritățile strategice ale UE**.

Defalcarea cererilor selectate împărțite în funcție de circumstanțele relevante în care acestea pot fi prezentate în temeiul regulamentului privind PSRS [articolul 7 alineatul (3)] a fost după cum urmează:

- 51 % din cererile selectate au vizat punerea în aplicare a reformelor ca răspuns la provocările evidențiate în cadrul procesului semestral european (recomandări specifice fiecărei țări, rapoarte de țară);
- 27 % din cererile selectate au vizat punerea în aplicare a priorităților strategice ale Uniunii (uniunea piețelor de capital, uniunea energetică și combaterea schimbărilor climatice etc.);
- 7 % din cererile selectate au vizat punerea în aplicare a dreptului Uniunii; precum și
- 4 % din cererile selectate au vizat punerea în aplicare a programelor de ajustare economică ale Uniunii.

Deși prezentul raport nu își propune să evalueze impactul real al măsurilor de sprijin, se poate afirma că, după numai 14 luni de la începerea punerii în aplicare a măsurilor de sprijin selectate pentru finanțare, programul **a început să producă rezultatele preconizate** - fie sub formă de consultanță strategică și juridică, studii, formare, ateliere, recomandări, planuri de acțiune etc.

Până la 31 octombrie 2018, 12 % din proiectele de sprijin pentru reforme fuseseră deja realizate (finalizate), 82 % începuseră să fie puse în aplicare pe teren, iar 6 % erau în curs de pregătire.

Cea mai mare parte a **măsurilor de sprijin puse în aplicare în 2017** vizează:

- îmbunătățirea funcționării administrațiilor fiscale naționale (11 %);
- promovarea dezvoltării piețelor de capital naționale și transfrontaliere (9 %);
- sporirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate (9 %);
- reformarea cadrelor energetice, inclusiv tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, promovarea eficienței energetice și a energiei din surse regenerabile (6 %);
- consolidarea sistemelor de educație și de formare profesională (5 %); precum și
- creșterea eficienței și eficacității sectorului public (5 %).

PROGRESELE ÎNREGISTRATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE OBIECTIVELE PROGRAMULUI

Programul înregistrează, de asemenea, progrese în ceea ce privește îndeplinirea obiectivului său general³. Măsurile de sprijin sunt puse în aplicare în acele sectoare de politică pentru care au fost prevăzute și/sau ar trebui întreprinse de către statele membre reforme instituționale, administrative și/sau structurale, inclusiv datorită sprijinului acordat. În special, toate măsurile de sprijin selectate în cadrul PSRS 2017 contribuie la punerea în aplicare a **reformelor instituționale, administrative și structurale** pe care statele membre le desfășoară în **diferite sectoare economice și sociale** și care sunt întreprinse **ca răspuns la provocările de ordin economic și social**.

În ansamblu, primul an de punere în aplicare a PSRS arată că acesta poate **contribui în mod semnificativ** la sprijinirea eforturilor autorităților naționale ale statelor membre de a **identifica și de a depăși anumite deficiențe structurale** care împiedică elaborarea și punerea în aplicare a reformelor. De exemplu, programul a contribuit la revizuirea procedurilor de legiferare actuale, la identificarea punctelor slabe și la elaborarea de recomandări pentru îmbunătățirea procedurilor. De asemenea, programul s-a dovedit a fi un instrument important care contribuie la consolidarea capacității statelor membre de a defini procese și metodologii mai eficiente (îmbunătățirea eficienței sistemului de sănătate) și/sau de a progresa în direcția unei gestionări mai eficace a resurselor umane (schimb de experiență între judecătorii din diferite state membre în vederea schimbului de practici naționale cu statul membru solicitant).

Acțiunile selectate în cadrul programului PSRS 2017 sunt menite să asigure valoarea adăugată europeană, printre altele, prin **complementaritate și sinergii cu alte programe** și politici la nivel național, al Uniunii și internațional și/sau prin contribuția lor la **promovarea încrederii reciproce și a cooperării** între statele membre beneficiare și Comisie. În plus, aceste acțiuni urmăresc, de asemenea, să permită elaborarea și punerea în aplicare a unor soluții care abordează provocările naționale, dar au și un impact pozitiv asupra **provocărilor transfrontaliere sau de la nivelul Uniunii**. De exemplu, pot fi identificate următoarele măsuri de sprijin:

- măsuri de sprijin care să consolideze dezvoltarea **piețelor regionale de capital** și să faciliteze introducerea unui cadru pan-regional pentru obligațiuni garantate;
- sprijin pentru evaluarea paralelă a **performanței sistemelor de sănătate** din două țări, beneficiind de învățarea și cooperarea reciprocă la nivelul UE și bazându-se pe experiența unui stat membru pentru a contribui la acordarea de sprijin unui alt stat membru;
- stabilirea încrederii reciproce prin facilitarea **schimbului de experți dintre autoritățile ministeriale naționale din domeniul energiei și o altă administrație**, pentru a contribui la o mai bună înțelegere, măsurare și combatere a sărăciei energetice sau
- facilitarea schimburilor de bune practici între mai multe țări cu privire la introducerea unor **sisteme de pensii diferite**.

Întrucât Comisia se află într-o poziție mai bună decât orice stat membru pentru a **identifica și a canaliza bunele practici**, în multe cazuri, măsurile de sprijin furnizate statelor membre au inclus sau au fost completate prin schimbul de bune practici între

³ Unii factori externi pot influența rezultatele măsurilor de sprijin și există riscul ca reformele dorite să nu fie deloc puse în aplicare în final. Din acest motiv, legătura de cauzalitate dintre măsurile de sprijin oferite în cadrul programului și atingerea obiectivului general trebuie evaluată de la caz la caz și ținând cont de factorii externi de influență.

statele membre și cu organizații internaționale. Acest lucru a permis, de asemenea, **creșterea eficienței**, întrucât rezultatele pozitive dintr-un stat membru pot fi adesea puse în aplicare în altul.

CONCLUZII

În ansamblu, primul an de punere în aplicare a PSRS arată că acesta poate contribui **în mod semnificativ la eforturile continue ale autorităților naționale din statele membre de a identifica și de a depăși anumite deficiențe structurale** și blocaje în elaborarea sau punerea în aplicare a reformelor, precum și în prioritizarea reformelor. De asemenea, până în prezent, programul s-a dovedit a fi un instrument important de consolidare a capacității statelor membre de a defini procese și metodologii mai eficiente și/sau de a progresa în direcția unei gestionări mai eficiente a resurselor umane.

Cu toate acestea, deși rezultatele acțiunilor de sprijin sunt legate de proiecte specifice, monitorizarea efectivă a acestor acțiuni în ceea ce privește punerea în aplicare a unor reforme concrete rămâne **o prerogativă a statului membru destinatar**.

Comisia va continua să monitorizeze adoptarea măsurilor de sprijin, precum și punerea în aplicare a reformelor instituționale, administrative și de stimulare a creșterii economice (realizarea obiectivului programului) în anii următori.